

ærede Afd. Landsþthingsmand, for 1ste Valgkreds (Blechingberg), at der istedetfor en Retsbetjent skulde indtræde en sagkyndig Landmand, saa maa jeg tillade mig at bemærke, at den Sag, hvorom der tales, er dog ikke Noget, som angaaer hverken Menneffers Liv eller Gæ, og at det ikke synes, at der fra Regjeringens Side er nogen anden Virksomhed nødvendig end at tilforordne en Formand, for at man kan være sikker paa, at der er idetmindste een Mand med Dygtighed og Indsigt til at kunne optræde ledende og afgjørende imellem disse Mand, der nu skulle afgjøre Sagen. Jeg kan ikke nægte, at jeg ikke ganske synes om det Udtryk „sagkyndig Landmand“, thi naar vi tage disse Ord under nærmere Overveielse og spørge, hvorfor skal det netop være en Landmand, saa vil man befinde, at en Mand meget vel kan være sagkyndig, uagtet han ikke er Landmand, han kan meget godt være inde i Forholdene, fordi han for Dieblirket ikke er i Besiddelse af nogen Jord, og naar vi tage Hensyn til det andet Ord „sagkyndig“, saa kan man spørge, hvem er den Sagkyndige; da er det enten Godseieren eller den hovverigjørende Bonde; vælger nu Regjeringen en Godseier, kunne vi vel sige, at der er kommen en sagkyndig Mand ind i Commissionen, men det forekommer mig, at man maa betragte hele Sagen fra et subjectivt Synspunkt; men naar Regjeringen vælger en hovverigjørende Bonde, da er det samme Tilfældet, at denne Mand vel kan være en sagkyndig Mand i en Retning, men dog let kunde henfalde til Gensidighed. Jeg troer derimod, at naar det fastsættes og, som fra min Side er yttret, bør fastsættes, at man for at opnaae den behørigte Sikkerhed bør have et større Antal Medlemmer ved den overordnede Commission end ved den første Commission, der kunde man jo overlade til Parterne at vælge hver 3; man fik da Tallet 7, og det er aabentbart langt heldigere for Sagens Afgjørelse end at faae lige Stemmer.

Meergaard: Jeg skal, endstjøndt den ærede Forslagsstiller vistnok selv vil forsvare sit Ændringsforslag, tillade mig at bemærke, at man, efter hvad den ærede sidste Taler yttrede, skulde troe, at der ikke findes andre sagkyndige

Landmand end Godseieren, der bruger Hovveri, og Bønder, som gjøre Hovveri. Jeg mener dog, at det er aldeles klart, at der er mange Landmand, som ikke ere i noget af disse Tilfælde, og imellem hvilke Regjeringen naturligtviis kan gjøre sit Valg. Iøvrigt skal jeg endnu kun tilføie, at jeg agter at stemme for Udkastet principaliter, men at jeg iøvrigt vil troe, at man vilde være meget godt hjulpen med Ændringsforslaget, til hvilket jeg derfor subsidiært vil holde mig.

Stampe: Med Hensyn til hvad, der er yttret i Anledning af § 8 af den ærede 2den Landsþthingsmand for 7de Valgkreds (Nyholm), og saavidt jeg skjønner var det hans Formening, at det skulde bestemmes ved Loven, at Forpagterne være forpligtede til, at det Forhold, som eksisterer mellem dem og Eieren med Hensyn til Hovveriets Afsløsning i ethvert Tilfælde skulde underkastes Commissionens Afgjørelse endogsaa uden Forpagterens Billie, skal jeg bemærke, at det forekommer mig, at dette Forhold i mange Tilfælde kan gribe ind i Gensdomsretten og i det Hele er af en anden Natur end de Sager, som ere Gjenstand for Commissionens Afgjørelse. Commissionen kan jo kun befatte sig med at bestemme Værdien for det Arbejde, der er ydet til Eieren, men her kan der ogsaa blive Spørgsmaal om andre Gjenstande, og da troer jeg, at det vil være meget betænkeligt uden videre at bestemme, at Forpagteren skulde være forpligtet til at underkaste sig Commissionens Kjendelse.

Uusgaard: Jeg troer, at min ærede Kollega fra Fyen har lagt for liden Vægt paa de Formalltetspørgsmaal, der kunne opstaae under disse Sager, thi efter den Erfaring, jeg har navnlig fra Indankninger af Landvæsencommissions-Kjendelser, saa have disse ikke sjældent været af ikke ringe Betydning og givet Anledning til Forandring ved den overordnede Instants. Derfor har han ikke taget Hensyn til den Ulempe, som kan opstaae med Hensyn til Forpagterens Stilling, hvilket vistnok ofte kan give Anledning til Forandringer ved den overordnede Instants. Hvad han derimod paa den anden Side har anført, at en saadan Mand kunde være en stor Hader af Grundloven, saa troer jeg ikke, at dette i denne Henseende kan